

Svenska industriminnesföreningen

Storskalig fabriksmiljö i Dalsland utses till Årets industriminne 2015

Stockholm 2 juni 2015

I Dalslands skogstrakter ligger pappers bruket Fengersfors. Bruket speglar en avgörande del av svensk industrihistoria, men har också fått en ny roll som kulturellt center och blivit ett av regionens främsta besöksmål. Idag meddelar Svenska industriminnesföreningen att Fengersfors bruk utses till Årets industriminne 2015 för "omvandlingen av en överbliven processindustri till en spännande arena för industrihistoria, konstnärligt skapande och företagande".

Som på otaliga andra platser blev skogen och vattenkraften basen för välstånd i Fengersfors – först genom järnhantering från 1796, och sedan när tiderna förändrades, genom tillverkning av massa och papper. Från Fengersfors exporterades produkter över hela världen. Men 1977 lade sig röken, maskinerna tystnade och arbetstillfällena försvann.

Kvar står den storskaliga bruksanläggningen i rött tegel, komplett med ångskorsten, kraftcentral och de viktigaste delarna av tillverkningslinjen, från vedintag till pappersmaskin. Som bevarad äldre produktionsmiljö inom massa- och pappersindustrin saknar Fengersfors motsvarighet i Sverige. Brukets sulfatkokare från 1950 var världens första kontinuerliga massakokare och är en teknikhistorisk sevärdhet av internationell klass. Bruksanläggningen rymmer också starka kontraster mellan vårdade ytor och postindustriella ruiner – kontraster som kan ge fängslande berättelser och nyskapande vägval för bevarande och återbruk, när ytterligare delar av anläggningen ska göras tillgängliga för besökare.

De nuvarande ägarna, familjen Rosenblad, har med offentligt stöd arbetat tillsammans med olika aktörer för att bevara det industrihistoriska värdet, men också för att säkra platsens framtid. En viktig del av brukets nya publika identitet är konstnärskollektivet Not Quite, som gett Fengersfors en kreativ kraftinjektion.

Utmärkelsen delas ut i på plats i Fengersfors lördagen den 15 augusti i närvaro av Conny Brännberg, ordförande i Västra Götalandsregionens kulturnämnd och Västsvenska turistrådet.

För pressbilder och mer information, se www.tekniskamuseet.se/press.

För Svenska industriminnesföreningens fullständiga motivering samt utförligare information om Fengersfors, se www.sim.se.

Talespersoner

SIM

Magdalena Tafvelin Heldner
Intendent, Tekniska museet
magdalena.tafvelin.heldner@tekniskamuseet.se
070 - 672 26 48

Ida Dicksson
Industriantikvarie
industriantikvarie@gmail.com
073 - 577 73 35

Bengt Norling
bengt.norling@industrikultur.se
070 - 650 56 76

Fengersfors bruk
Annie Rosenblad
annie.rosenblad@telia.com
070 - 664 96 60

Svenska industriminnesföreningen

Kort om SIM

Varje år sedan 1995 har Svenska industriminnesföreningen utsett Årets industriminne. Syftet med utmärkelsen är att stödja arbetet med det industriella kulturarvet och belöna långsiktiga och nyskapande insatser för att bevara och gestalta anläggningar eller miljöer som berättar om industrisamhällets produktion, teknik och människor. Se vidare

www.sim.se

SIM:s motivering till Årets industriminne 2015 i sin helhet

Fengersfors bruk i Åmåls kommun tilldelas utmärkelsen Årets industriminne 2015 för omvandlingen av en överbliven processindustri till en spännande arena för industrihistoria, konstnärligt skapande och företagande.

Brukets industriella historia är en spegling av vad som hänt på otaliga orter i Sverige. Skog och vattenkraft blev basen för välstånd, först genom järnhantering från 1796, och sedan när tiderna förändrades, genom tillverkning av massa och papper. Produkterna från det avsidas belägna dalslandsbruket exporterades över hela världen. Men 1977 lade sig röken, maskinerna tystnade och arbetstillfällena försvann.

Kvar står den storskaliga bruksanläggningen i rött tegel, komplett med ångskorsten, kraftcentral och de viktigaste delarna av tillverkningslinjen, från vedintag till pappersmaskin. Som bevarad äldre produktionsmiljö inom massa- och pappersindustrin saknar Fengersfors motsvarighet i Sverige. Brukets sulfatkokare från 1950 var världens första kontinuerliga massakokare och är en teknikhistorisk sevärdhet av internationell klass. Bruksanläggningen rymmer också starka kontraster mellan vårdade ytor och postindustriella ruiner - kontraster som kan ge fängslande berättelser och nyskapande vägval för bevarande och återbruk, när ytterligare delar av anläggningen ska göras tillgängliga för besökare.

Fengersfors ägare familjen Rosenblad har i samverkan med olika aktörer och med offentligt stöd målmedvetet arbetat för att säkra brukets framtid med bevarade industrihistoriska värden. En viktig del av brukets nya publika identitet är konstnärskollektivet Not Quite, som gett Fengersfors en kreativ kraftinjektion.